L'ESPILL
REVISTA FUNDADA PER JOAN FUSTER
SEGONA ÈPOCA / NÚM. 24 / HIVERN 2006

DIRECTOR: Antoni Furió
CAP DE REDACCIÓ:
Gustau Muñoz
CONSELL DE REDACCIÓ:
Xavier Antich, Neus Campillo, Juli Capilla, Olga Dénia, Martí Domínguez, Ferran Garcia-Oliver, Juli Peretó, Vicent Olmos, Faust Ripoll, Pau Viciano
CONSELL ASSESSOR:
Cèlia Amorós, Joan Becat, Manuel Borja-Villel, Eudald Carbonell, Narcís Comadira, Manuel Costa, Alfons Cucó (†), François Dosse, Antoni Espasa, Ramon Folch, Mario Garcia Bonafé, Salvador Giner, Josep Fontana, David Jou, John Keane, Giovanni Levi, Isabel Martínez Benlloch, Joan Francesc Mira, Javier Muguerza, Francesc Pérez Moragón, Damià Pons, Josep Ramoneda, Ferran Requejo, Vicenç Rosselló, Xavier Rubert de Ventós, Pedro Ruiz Torres, Vicent Salvador, Josep-Maria Terricabras, Vicent Todolí, Enzo Traverso, Josep Antoni Ybarra

Edita: Universitat de València
i Edicions Tres i Quatre
Redacció, administració i subscripcions:
Publicacions de la
Universitat de València
c/ Arts Gràfiques, 13 46010 València.
Tel.: 963 864 115 Fax: 963 864 067
a/e: lespill@uv.es
Disseny gràfic: Enric Solbes
Fotocomposició i maquetació:
Publicacions de la
Universitat de València
Impressió: Guada Impressors, SL
Distribució: Gea Llibres (961 665 256) /
Gaia (965 110 516) /
Midac Llibres (937 464 110) /
Palma Distribucions (971 289 421)
ISSN: 0210-587 X
Dipòsit legal: V-2686-1979
Preu d'aquest número: 9 euros
L'Espill és membre de la xarxa europea de revistes
eurozine

EDITORIAL

L'any 2007 no serà, de ben segur, un any més. Són moltes les circumstàncies i cites de relleu especial que s'hi acumulen, i que exigiran esforç i decisió, una veritable mobilització cívica més enllà de la passivitat, una onada impetuosa d'intervenció i participació ciutadana, com en els grans moments històrics. Aquest any, en què es commemora el 300 aniversari de la batalla d'Almansa, que sentencià la pèrdua de les institucions pròpies, serà un any de decisions.

D'entrada, en el terreny polític més immediat, les eleccions municipals i autonòmiques del mes de maig prenen una dimensió extraordinària, al País Valencià i també a les Illes Balears, perquè, segons diversos indicis, podrien obrir camí a un canvi llargament esperat.

No podríem exagerar la importància d'una inflexió d'aquesta naturalesa, especialment al País Valencià, que sembla haver arribat a una situació límit en termes de pressió sobre la societat civil, qualitat de la democràcia, abús dels mitjans de comunicació públics, corrupció urbanística, esgotament del model econòmic i territorial promogut des del poder, i generalització d'actituds autoritàries i de gran opacitat en diverses esferes de l'administració. Sembla que s'imposa com una exigència històrica la decisió d'un canvi, que tanmateix només serà possible, i assoliria tot el sentit, si compta amb el suport i la participació activa d'una majoria electoral, o millor encara, d'una majoria social efectiva, disposada a exigir un replantejament a fons de la manera d'entendre la política i el País.

Però al llarg d'aquest any hi ha moltes més coses en joc. L'evolució política general a Espanya, amb les mostres reiterades d'intolerància i crispació que dóna una dreta de les més extremistes d'Europa, i que compta a més amb un suport social considerable, afegeix elements de neguit. Aquesta dreta, de regust autoritari, que no ha paït la derrota elec-

toral de 2004, que sembla instal·lada en un univers mental de croada permanent, genera tensió sense aturador. Potser no tota la responsabilitat recau en l'expressió política, car els grups de pressió confessionals i uns mitjans de comunicació extremadament bel·ligerants atien constantment el foc. Però al capdavall, és clar, qui ha de retre comptes en primer terme és qui deté responsabilitats institucionals.

I els comptes que caldria retre afecten terrenys molt sensibles. Es pot ajudar en l'intent de resolució del conflicte basc a partir d'un esforç suplementari d'iniciativa política, o bé perseverar en el boicot a aquesta via i optar per una perpetuació del drama. Es poden tancar tots els camins al reconeixement tan ajornat de les víctimes de la repressió franquista, mantenir els símbols de la dictadura i escarnir la demanda d'una memòria històrica digna i equilibrada pròpia, en bona lògica, d'una democràcia madura. Es pot aprofundir encara més en la instrumentalització política del poder judicial, tot assumint el desgast polític i moral consegüent. Es pot estendre aquesta manera de fer a les més altes instàncies, com ara el Tribunal Constitucional, i crear així les condicions per a un conflicte politicoinstitucional de primera magnitud i de conseqüències imprevisibles, com seria la declaració d'inconstitucionalitat, finalment aconseguida per aquest procediment, i la neutralització consegüent de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Es pot fer tot això o bé matisar una mica i moderar les passions. Una mirada històrica, a un passat no tan llunyà, seria en aquest sentit d'allò més aconsellable.

En fi, l'any en curs també ofereix desafiaments de gran entitat en una perspectiva més global, que no caldrà enumerar i que constitueixen sens dubte una bona matèria per a la reflexió i el debat. En destacarem ara només un, que hauria d'ocupar el centre d'atenció, i que es presenta, segons com, en forma d'aporia: com s'hauria d'encarar l'imprescindible reajustament econòmic per evitar les pitjors conseqüències del canvi climàtic derivat de l'activitat humana que els científics han detectat amb previsions fiables i rigoroses? En aquest com en molts altres camps, el temps de les decisions és ara mateix. No hi ha un gran marge de maniobra. Diferir les decisions vol dir, tot sovint, agreujar els problemes.